

DOSTĘP DO INFORMACJI PUBLICZNEJ. OTWARTOŚĆ DANYCH. PONOWNE WYKORZYSTYWANIE INFORMACJI SEKTORA PUBLICZNEGO

WYKŁAD NR 5
INFORMATYZACJA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ
STUDIA NIESTACJONARNE ADMINISTRACJI

lukasz.gozdziaszek@uwr.edu.pl
www.gozdziaszek.pl
www.facebook.com/gozdziaszek
BLOG: www.prawo-internetu.pl

dr Łukasz Goździaszek

AKTY PRAWNE

- Ustawa z 6.9.2001 r. o dostępie do **informacji publicznej** (tekst jedn. Dz.U. z 2022 r. poz. 902)
- Ustawa z 11.8.2021 r. o **otwartych danych** i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 1524)

Art. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej

- 1. Każda informacja o sprawach publicznych** stanowi informację publiczną w rozumieniu ustawy i podlega udostępnieniu na zasadach i w trybie określonych w niniejszej ustawie.
- 2.** Przepisy ustawy nie naruszają przepisów innych ustaw określających odmienne zasady i tryb dostępu do informacji będących informacjami publicznymi.
- 3.** (uchylony)

Art. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej

- 1. Każdemu** przysługuje, z zastrzeżeniem art. 5, prawo dostępu do informacji publicznej, zwane dalej „**prawem do informacji publicznej**”.
- 2.** Od osoby wykonującej prawo do informacji publicznej nie wolno żądać wykazania interesu prawnego lub faktycznego.

Art. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej

1. Prawo do informacji publicznej **obejmuje** uprawnienia do:

- 1)** uzyskania informacji publicznej, w tym uzyskania informacji przetworzonej w takim zakresie, w jakim jest to szczególnie istotne dla interesu publicznego;
- 2)** wglądu do dokumentów urzędowych;
- 3)** dostępu do posiedzeń kolegialnych organów władzy publicznej pochodzących z powszechnych wyborów.

2. Prawo do informacji publicznej obejmuje uprawnienie do niezwłocznego uzyskania informacji publicznej zawierającej aktualną wiedzę o sprawach publicznych.

Art. 4 ustawy o dostępie do informacji publicznej

1. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są władze publiczne oraz inne podmioty wykonujące zadania publiczne, w szczególności:

- 1)** organy władzy publicznej;
- 2)** organy samorządów gospodarczych i zawodowych;
- 3)** podmioty reprezentujące zgodnie z odrębnymi przepisami Skarb Państwa;
- 4)** podmioty reprezentujące państwowe osoby prawne albo osoby prawne samorządu terytorialnego oraz podmioty reprezentujące inne państwowe jednostki organizacyjne albo jednostki organizacyjne samorządu terytorialnego;
- 5)** podmioty reprezentujące inne osoby lub jednostki organizacyjne, które wykonują zadania publiczne lub dysponują majątkiem publicznym, oraz osoby prawne, w których Skarb Państwa, jednostki samorządu terytorialnego lub samorządu gospodarczego albo zawodowego mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów.

2. Obowiązane do udostępnienia informacji publicznej są organizacje związkowe i pracodawców, reprezentatywne w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2232, z 2020 r. poz. 568 i 2157 oraz z 2021 r. poz. 2445), oraz partie polityczne.

3. Obowiązane do udostępniania informacji publicznej są podmioty, o których mowa w ust. 1 i 2, będące w posiadaniu takich informacji.

Art. 6 ustawy o dostępie do informacji publicznej

1. Udostępnieniu podlega **informacja publiczna**, w szczególności o:

1) polityce wewnętrznej i zagranicznej, w tym o:

- a) zamierzeniach działań władzy ustawodawczej oraz wykonawczej,
- b) projektowaniu aktów normatywnych,
- c) programach w zakresie realizacji zadań publicznych, sposobie ich realizacji, wykonywaniu i skutkach realizacji tych zadań;

2) podmiotach, o których mowa w art. 4 ust. 1, w tym o:

- a) statusie prawnym lub formie prawnej,
- b) organizacji,
- c) przedmiocie działalności i kompetencjach,
- d) organach i osobach sprawujących w nich funkcje i ich kompetencjach,
- e) strukturze własnościowej podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 3-5,
- f) majątku, którym dysponują;

3) zasadach funkcjonowania podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1, w tym o:

- a) trybie działania władz publicznych i ich jednostek organizacyjnych,
- b) trybie działania państwowych osób prawnych i osób prawnych samorządu terytorialnego w zakresie wykonywania zadań publicznych i ich działalności w ramach gospodarki budżetowej i pozabudżetowej,
- c) sposobach stanowienia aktów publicznoprawnych,
- d) sposobach przyjmowania i załatwiania spraw,
- e) stanie przyjmowanych spraw, kolejności ich załatwiania lub rozstrzygania,
- f) prowadzonych rejestrach, ewidencjach i archiwach oraz o sposobach i zasadach udostępniania danych w nich zawartych,
- g) naborze kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska, w zakresie określonym w przepisach odrębnych;
- h) (uchylona)

4) danych publicznych, w tym:

- a) treść i postać dokumentów urzędowych, w szczególności:
 - treść aktów administracyjnych i innych rozstrzygnięć,
 - dokumentacja przebiegu i efektów kontroli oraz wystąpienia, stanowiska, wnioski i opinie podmiotów ją przeprowadzających,
 - treść orzeczeń sądów powszechnych, Sądu Najwyższego, sądów administracyjnych, sądów wojskowych, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Stanu,
- b) stanowiska w sprawach publicznych zajęte przez organy władzy publicznej i przez funkcjonariuszy publicznych w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego,
- c) treść innych wystąpień i ocen dokonywanych przez organy władzy publicznej,
- d) informacja o stanie państwa, samorządów i ich jednostek organizacyjnych;

5) majątku publicznym, w tym o:

- a) majątku Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych,
- b) innych prawach majątkowych przysługujących państwu i jego długach,
- c) majątku jednostek samorządu terytorialnego oraz samorządów zawodowych i gospodarczych oraz majątku osób prawnych samorządu terytorialnego, a także kas chorych¹⁾,
- d) majątku podmiotów, o których mowa w art. 4 ust. 1 pkt 5, pochodzącym z zadysponowania majątkiem, o którym mowa w lit. a-c, oraz pożytkach z tego majątku i jego obciążeniach,
- e) dochodach i stratach spółek handlowych, w których podmioty, o których mowa w lit. a-c, mają pozycję dominującą w rozumieniu przepisów Kodeksu spółek handlowych, oraz dysponowaniu tymi dochodami i sposobie pokrywania strat,
- f) długu publicznym,
- g) pomocy publicznej,
- h) ciężarach publicznych.

2. Dokumentem urzędowym w rozumieniu ustawy jest treść oświadczenia woli lub wiedzy, utrwalona i podpisana w dowolnej formie przez funkcjonariusza publicznego w rozumieniu przepisów Kodeksu karnego, w ramach jego kompetencji, skierowana do innego podmiotu lub złożona do akt sprawy.

Art. 7 ustawy o dostępie do informacji publicznej

1. Udostępnianie informacji publicznych następuje **w drodze**:

- 1) ogłaszania informacji publicznych, w tym dokumentów urzędowych, w **Biuletynie Informacji Publicznej**, o którym mowa w art. 8;
 - 2) udostępniania, o którym mowa w **art. 10 i 11**;
 - 3) **wstępu na posiedzenia** organów, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3, i udostępniania materiałów, w tym audiowizualnych i teleinformatycznych, dokumentujących te posiedzenia;
 - 4) udostępniania w **portalu danych**, o którym mowa w ustawie z dnia 11 sierpnia 2021 r. o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz.U. poz. 1641), zwanym dalej „portalem danych”.
2. (...)

Art. 8 ustawy o dostępie do informacji publicznej

- 1.** Tworzy się **urzędowy publikator teleinformatyczny - Biuletyn Informacji Publicznej** - w celu powszechnego udostępniania informacji publicznej, w postaci ujednoliczonego systemu stron w sieci teleinformatycznej, zwany dalej „Biuletynem Informacji Publicznej”.
 - 2.** Informacje publiczne są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej przez podmioty, o których mowa w art. 4 ust. 1 i 2.
- (...)

Art. 10 ustawy o dostępie do informacji publicznej

- 1.** Informacja publiczna, która nie została udostępniona w **Biuletynie Informacji Publicznej** lub **portalu danych**, jest udostępniana na **wniosek**.
- 2.** Informacja publiczna, która może być niezwłocznie udostępniona, jest udostępniana w formie ustnej lub pisemnej bez pisemnego wniosku.

Art. 2 ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego

Użyte w ustawie określenia oznaczają:

(...)

8) informacja sektora publicznego - każdą treść lub jej część, niezależnie od sposobu utrwalenia, w szczególności w postaci papierowej, elektronicznej, dźwiękowej, wizualnej lub audiowizualnej, będącą w posiadaniu podmiotu zobowiązanego;

(...)

11) otwarte dane - informacje sektora publicznego udostępniane lub przekazywane w postaci elektronicznej, bezwarunkowo lub z uwzględnieniem warunków, o których mowa w rozdziale 3, kompletne, aktualne, w wersji źródłowej, w otwartym i niezastrzeżonym formacie przeznaczonym do odczytu maszynowego, które są przeznaczone do bezpłatnego ponownego wykorzystywania na tych samych zasadach dla każdego użytkownika, bez konieczności potwierdzania tożsamości przez użytkownika;

12) ponowne wykorzystywanie - wykorzystywanie przez użytkowników informacji sektora publicznego w jakimkolwiek celu, z wyjątkiem wymiany informacji sektora publicznego między podmiotami zobowiązanymi wyłącznie w celu realizacji zadań publicznych;

13) portal danych - prowadzony przez ministra właściwego do spraw informatyzacji, powszechnie dostępny system teleinformatyczny, służący do udostępniania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania oraz danych prywatnych w celu wykorzystywania;

(...)

Art. 3 ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego

Podmiotami zobowiązanymi do udostępniania lub przekazywania informacji sektora publicznego w celu ponownego wykorzystywania, zwanymi dalej „podmiotami zobowiązanymi”, są:

- 1)** jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 305, 1236 i 1535);
- 2)** inne niż określone w pkt 1 państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej;
- 3)** inne niż określone w pkt 1 osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie, oraz podmioty, o których mowa w pkt 1 i 2, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio albo pośrednio przez inny podmiot:
 - a) finansują je w ponad 50% lub
 - b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub
 - c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub
 - d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego;
- 4)** związki podmiotów, o których mowa w pkt 1-3;
- 5)** inne niż określone w pkt 1-4 podmioty, które:
 - a) wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2021 r. poz. 1129 i 1598), lub
 - b) działają w charakterze podmiotów świadczących usługi publiczne w rozumieniu art. 2 lit. d rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz.Urz. UE L 315 z 03.12.2007, str. 1, z późn. zm.), lub
 - c) działają w charakterze przewoźników lotniczych w rozumieniu art. 2 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 z dnia 24 września 2008 r. w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty (Wersja przekształcona) (Dz.Urz. UE L 293 z 31.10.2008, str. 3, z późn. zm.), wykonujących obowiązki użyteczności publicznej zgodnie z art. 16 tego rozporządzenia, lub
 - d) działają w charakterze armatorów Wspólnoty w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3577/92 z dnia 7 grudnia 1992 r. dotyczącego stosowania zasady swobody świadczenia usług w transporcie morskim w obrębie Państw

Art. 5 ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego

Każdemu przysługuje prawo do ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego:

- 1)** udostępnianych w **Biuletynie Informacji Publicznej** podmiotu zobowiązanego lub w **portalu danych**, lub w **innym systemie teleinformatycznym** podmiotu zobowiązanego;
- 2)** przekazanych **na wniosek** o ponowne wykorzystywanie.

Art. 32 ustawy o otwartych danych i ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego

- 1.** Informacje sektora publicznego o **szczególnym znaczeniu dla rozwoju innowacyjności w państwie lub rozwoju społeczeństwa informacyjnego**, które ze względu na sposób przechowywania i udostępniania pozwalają na ich **ponowne wykorzystywanie** w rozumieniu niniejszej ustawy, są udostępniane w **portalu danych**.
- 2.** Do udostępniania w portalu danych informacji sektora publicznego, o których mowa w ust. 1, są obowiązane podmioty zobowiązane, z wyjątkiem podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 5.
- 3.** Podmioty zobowiązane, z wyjątkiem podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 5, udostępniają:
 - 1)** informacje sektora publicznego, o których mowa w ust. 1, oraz metadane opisujące ich strukturę albo
 - 2)** metadane opisujące strukturę informacji sektora publicznego, o których mowa w ust. 1, w przypadku gdy informacje sektora publicznego są udostępniane przez podmiot zobowiązany w powszechnie dostępnym systemie teleinformatycznym innym niż portal danych, w szczególności umożliwiającym zastosowanie API.
- 4.** Podmioty zobowiązane, z wyjątkiem podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 5, są obowiązane do dostosowania:
 - 1)** formatów danych oraz protokołów komunikacyjnych i szyfrujących, umożliwiających odczyt maszynowy, do wymagań określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 18 ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne;
 - 2)** metadanych, o których mowa w ust. 3, do zestawu elementów metadanych, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 34 ust. 7.
- 5.** Podmioty zobowiązane, z wyjątkiem podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 5, udostępniają w portalu danych, o ile to możliwe, otwarte dane.
- 6.** Podmioty zobowiązane, z wyjątkiem podmiotów, o których mowa w art. 3 pkt 5, udostępniając w portalu danych informacje sektora publicznego, o których mowa w ust. 1, oraz metadane, o których mowa w ust. 3, systematycznie weryfikują, aktualizują oraz podnoszą ich jakość.
- 7.** Podmioty, o których mowa w art. 3 pkt 5, mogą udostępniać w portalu danych informacje sektora publicznego, o których mowa w ust. 1.
- 8.** Do informacji sektora publicznego, o których mowa w ust. 1, oraz metadanych opisujących ich strukturę, udostępnionych w portalu danych przez podmioty, o których mowa w art. 3 pkt 5, stosuje się przepisy ust. 3-6 oraz przepisy wydane na podstawie art. 34 ust. 7.

dr Łukasz Goździaszek

Adiunkt w Centrum Badań Problemów
Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji
Elektronicznej na Wydziale Prawa, Administracji
i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego

Adwokat

Specjalizuje się
w Prawie Internetu i Technologii

Autor książek:
„Prawo blogosfery”,
„Cywilnoprawne granice swobody
wypowiedzi w Internecie”,
„Internetowy system pozasądowego
rozstrzygnięcia sporów konsumenckich w Unii
Europejskiej. Komentarz”,
„Identyfikacja elektroniczna i usługi zaufania
w odniesieniu do transakcji elektronicznych
na rynku wewnętrznym Unii Europejskiej.
Komentarz”
i „Elektroniczne postępowanie
upominawcze”

